

Nekrológ

Mély megrendüléssel búcsúzunk dr. Gregus Zoltántól, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének emeritus professzorától, szeretett kollégánktól, aki közel 50 éven át volt ennek az intézetnek, illetve jogelődjének a munkatársa.

Gregus professzor 1948-ban született Pakson. Gimnáziumi tanulmányait a paksi Vak Bottyán Gimnáziumban, egyetemi tanulmányait pedig a Pécsi Orvostudományi Egyetemen végezte 1967 és 1973 között. Olyan évfolyamnak volt a tagja, amely később rajta kívül is számos, kiemelkedő tudású, nagyra becsült professzort adott az alma maternek.

Egyik csoporttársa így emlékszik rá:

„Már az egyetemi tanulmányok alatt feleségül vette évfolyamtársát, Sásdi Évát. Házasságkötésük után, egyetemi éveik végén megszületett a kislányuk. A mi időnkben ez még nem volt oly gyakori, mint manapság. Bevallom, bámultuk, ahogy a kis csecsemő gondozása mellett derekasan teljesítették tanulmányi kötelezettségeiket és mindig időben levizsgáztak. Zoli a csoport – sőt az évfolyam – egyik legkiválóbb tanulója volt. Kiemelkedő volt a szorgalma, kötelességtudata, a komolysága és alapos felkészültsége. Majdnem mindig jelesre vizsgázott. Velünk, a csoporttársakkal is előzékenyen, udvariasan viselkedett, nagyon kellemes volt a stílusa. Soha semmilyen szabályszegést és lazaságot nem tapasztaltam tőle. Volt egy kis fanyar humora, szája sarkában jellegzetes félmosollyal. Komolyan vette és nagy figyelemmel teljesítette a követelményeket. Mindnyájunk számára nyilvánvaló volt, hogy életpályáján töretlen szorgalom és siker kíséri majd, és kutató, tudós doktor lesz belőle.”

Dr. Gregus Zoltán 1974-ben csatlakozott dr. Varga Ferenc professzor munkacsoportjához. Ismételt amerikai tanulmányútjai kapcsán (prof. Curtis D. Klaassen, University of Kansas intézetében) vált kísérletes toxikológussá, egyebek közt az arzén farmakokinetikájával foglalkozott. Nemzetközi hírű kutató volt, széles metodikai repertoárral és kiváló publikációs aktivitással. A kutatás költségeit sikeres pályázatokból teremtette elő. Több kolléga szerzett irányításával PhD-fokozatot. A kísérletes munkát feldolgozó közleményeken túl összefoglalók (review-k) és fontos kézikönyv-fejezetek szerzője is volt. A legpatinásabb amerikai toxikológiai szakkönyv „Mechanisms of toxicity” című fejezetének egyedüli szerzője. Ez a részterület a toxikológia egyik legbonyolultabb és legintegratívabb fejezete, megírása kiemelkedő szaktudást és igen nagy időbefektetést igényelt. Kutatói tevékenységét többek között a 2500 feletti független idézet és az MTA doktora cím megszerzése fémjelzi.

Oktatómunkája nemcsak az orvostanhallgatók képzésére korlátozódott magyar, és a későbbiekben angol nyelven, hanem 2005-től fontos szerepet játszott a gyógyszerészhallgatók oktatásában is, számukra tartotta – a négy hazai gyógyszerészképző hely közül egyedülállóan – önálló tárgyként a toxikológiát. Sok orvostanhallgató választotta elektív kurzusát, vállalva a nem könnyű vizsgát. Oktatóként is maximalista volt, hihetetlen precizitással igazította rendkívül alapos oktatási anyagait a tudomány újabb eredményeihez. Szigorú, de igazságos vizsgáztató hírében állt. A diákok nagy sikernek tartották, ha jó jegyet szereztek nála. Több fejezetet írt a magyar nyelvű nemzeti farmakológia tankönyv kiadásai. Évről évre nagy gonddal aktualizálta az általa írt farmakokinetikai jegyzetet is. Nemrégén osztotta meg azt az információt, ami jól példázza precizitását és maximális korrektségét: minden vizsgaidőszak előtt áttekintette a teljes évi oktatási anyagot – melyeknek jelentős részét nem ő készítette –, hogy csak azt kérdezze a vizsgán, ami ténylegesen lement az adott tanévben.

Gregus professzor nagyon szigorú volt a munkatársaihoz, a hallgatókhoz, de legnagyobb mértékben önmagához. Tervszerűen dolgozott, a határidőket, az órák kezdő- és záró időpontját mindig betartotta. Reggel általában negyed 8-kor kezdte a munkát, és szinte mindig pontosan este 6-kor hagyta el az intézetet. Rendkívül precízen fogalmazott mind magyarul, mind angolul. Rögtön

észrevette a szövegekben a nem egyértelmű részeket, és javasolt egy félre nem érthető változatot. Nagy tudású, alapos kolléga volt. Az intézet tagjai gyakran fordultak hozzá farmakokinetikai és toxikológiai tárgyú kérdésekkel, és mindig releváns válaszokat kaptak. Az intézeti közös feladatokból készséggel vállalt részt.

A kar érdekében (például a Doktori és Habilitációs Tanácsban) kifejtett munkássága elismeréseként megkapta a „Pro Facultate Medicinae” érdemérem ezüst fokozatát. Kiváló, magas színvonalú oktatómunkáját az egyetem „Arany Katedra” kitüntetéssel ismerte el.

Hobbija volt a komolyzene, melynek nemcsak értő élvezője, hanem lelkes terjesztője is volt: szívesen ajánlott az ünnepekhez kapcsolódóan, általa kiemelkedőnek tartott zenei implementációkat az intézet munkatársainak (kedvenc csellistája Mischa Maisky volt). Nagyon kedvesek maradtak a karácsonyra küldött zenés képeslapjai, amik jelenleg is e-mail fiókjainkban szunnyadnak, megőrizve küldőjük kedves figyelmességét. Amíg egészsége engedte, szívesen teniszezett is.

Tisztelt Professzor Úr, kedves Zoltán, mély fájdalommal búcsúzunk Tőled! Hirtelen távoztál közülünk, mély űrt hagyva mindannyiunk lelkében, szellemiséged azonban tovább örökítődik nemcsak családotban, hanem az egyetemi kutató-oktató közösségben is.

Nyugodj békében!

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet munkatársai